

РІШЕННЯ
спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада _____ ДФ 55.859.009 _____
(повне найменування закладу вищої освіти (наукової
Сумський національний аграрний університет, Міністерство освіти і науки України, м. Суми
установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 09 – Біологія
(галузь знань)

на підставі прилюдного захисту дисертації "Комплексний популяційний аналіз видів лікарських
рослин фітоценозів Шосткинського геоботанічного району"
(назва дисертації)

за спеціальністю 091 – Біологія
(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і
спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

"09" червня 2021 року.

Кравчук Лариса Вікторівна 1992 року народження,
(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача)
громадянка України
(назва держави, громадянином якої є здобувач)

освіта вища: закінчила у 2015 році Сумський національний аграрний університет
(найменування закладу вищої освіти)

за спеціальністю «Садово-паркове господарство»
(за дипломом)

Працює асистентом на кафедрі садово-паркового та лісового господарства Сумського
національного аграрного університету, м. Суми
(посада, місце основної роботи, відомче підпорядкування, місто)
з 2018 р. до цього часу.

Дисертацію виконано у Сумському національному аграрному університеті, м. Суми
(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), місто)

Науковий керівник (керівники) Скляр Вікторія Григорівна
(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності),
доктор біологічних наук, професор кафедри екології та ботаніки Сумського
національного аграрного університету
науковий ступінь, вчене звання, місце роботи, посада)

Здобувач має 21 наукову публікацію за темою дисертації, з них 1 статтю у періодичних наукових
виданнях інших держав, 6 статей у наукових фахових виданнях України, 14 публікацій у
матеріалах і тезах доповідей міжнародних і вітчизняних конференцій (зазначити три наукові
публікації):

1. Пеньковська Л.В. (Кравчук Л.В.). Аналіз онтогенетичної структури ценопопуляцій *Thymus
serpyllum* L. emend. Mill. та *Thymus x polessicus* Клоков (*Lamiaceae*) в умовах Ямпільського району
Сумської області (Україна). Науковий вісник Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки. Серія: Біологічні науки. 2019. №3. С.38–44.

2. Пеньковська Л.В. (Кравчук Л.В.). Морфометричні ознаки *Convallaria majalis* L.
(*Convallariaceae*) в різних фітоценозах Шосткинського геоботанічного району Сумської області.
Вісник Черкаського університету. Серія: Біологічні науки. 2019. №1. С.59–66.

3. Пеньковська Л.В. (Кравчук Л.В.). Морфометричні ознаки *Plantago major* L. (*Plantaginaceae*) в
різних фітоценозах Шосткинського геоботанічного району Сумської області (Україна). *Науковий
вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Серія: Біологічні
науки. 2019. №4 (388). С.24–29.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. **Мельничук С.Д.**, доктор біологічних наук, професор Сумського національного аграрного університету підтримав дослідження Кравчук Л.В. та окремо відмітив актуальність теми дослідження, послідовність автора у викладенні теоретичного матеріалу, обґрунтування сформульованих позицій результатами біологічних досліджень. Наголосив, що результати дослідження мають практичне значення. Вони можуть бути використані як основа для розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо запровадження системного моніторингу за станом фіторізноманіття лікарських рослин регіону. Відповідно зазначив, що дисертаційна робота Л.В. Кравчук є самостійною завершеною науковою працею. Вона відповідає вимогам, що висуваються до робіт такого рангу, а її автор заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 – Біологія.

2. **Попович С.Ю.**, доктор біологічних наук, професор кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну Національного університету біоресурсів і природокористування України відмітив, що дисертаційна робота є завершеною кваліфікаційною науковою працею, яку виконано на високому науковому й методичному рівнях. Основні положення дисертації та сформульовані висновки, містять вагомий достовірність даних та новизну, мають практичне значення та повністю представлені в опублікованих працях. Зауважив, що здобувачі доцільно було б порівняти власні результати ценопопуляційно-онтогенетичних досліджень із літературними даними і вивести загальну оцінку про сучасну тенденцію поведінки досліджених видів рослин у межах своїх ареалів. Однак, це зауваження жодним чином не впливає на позитивну оцінку результатів дослідження. Відповідно, Кравчук Л. В. у повній мірі заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 – Біологія (біологічні науки).

3. **Смоляр Н. О.**, кандидат біологічних наук, доцент кафедри прикладної екології та природокористування Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Зазначила, що з'ясування комплексну ознак, що відображають стан популяцій лікарських рослин та надають інформацію про їх функціонування в фітоценозах, є важливою науковою проблемою, що складає значний науковий та практичний інтерес. Також, виділила, що для збереження фіторізноманіття лікарських рослин Шосткинського геоботанічного району автором запропоновано ряд оригінальних фітоценокомпозицій у комплексі ресурсозбережувальних заходів і програм. Зауважила, що у матеріалах дисертації доцільно було б представити більш детальний картографічний матеріал Шосткинського геоботанічного району з позначенням місцевостей, де проводилися дослідження, а також із відображенням територій, яким, за результатами досліджень дисертантки, було надано природоохоронний статус або ж де планується створення нових об'єктів природно-заповідного фонду. Однак, вказала, що указане зауваження до роботи не має принципового характеру, тому Кравчук Л. В. у повній мірі заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 – Біологія (біологічні науки).

4. **Коваленко І.М.**, доктор біологічних наук, професор кафедри садово-паркового та лісового господарства Сумського національного аграрного університету зазначив, що дисертаційна робота Л.В. Кравчук являє собою завершене самостійне дослідження, присвячене комплексному популяційному аналізу видів лікарських рослин в умовах Шосткинського геоботанічного району. При реалізації комплексного популяційного аналізу було показники площі популяційного поля та популяційної щільності, проаналізовано онтогенетичну структуру, визначено характерні ознаки морфоструктури рослин, визначено віталітетну структуру для популяцій п'яти видів лікарських рослин та одного гібриду, типових для регіону досліджень. Робота має значну науково-практичну цінність, особливо в галузі біології, екології та ресурсознавства лікарських рослин. Звернув увагу, що на основі результатів досліджень сформульовані підходи та рекомендації, орієнтовані на забезпечення охорони та раціонального використання ресурсів лікарських рослин для регіону досліджень. Враховуючи викладене, зробив висновок, що дисертаційна робота Кравчук Л.В. є завершеною науковою працею, що відповідає всім встановленим вимогам, а її автор заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 – Біологія (біологічні науки).

5. Клименко Г.О., кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології та ботаніки Сумського національного аграрного університету підсумувала, що питання проведення комплексного популяційного аналізу для типових видів лікарських рослин в даному регіоні, безумовно, є актуальним. У матеріалах досить ґрунтовно подана інформація, що стосується диференціації популяцій за ступенем їхньої потенційної здатності до стійкого функціонування. Відзначила, що особливу увагу звертають на себе підходи та рекомендації, орієнтовані на забезпечення охорони та раціонального використання ресурсів лікарських рослин. Зробила висновок, що дисертаційна робота Кравчук Л.В. відповідає вимогам Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року №167, а її автор заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 – Біологія (біологічні науки).

Результати таємного голосування:

"За" 5 членів ради,
"Проти" 0 членів ради,
недійсних бюлетенів 0

На підставі результатів таємного голосування спеціалізована вчена рада присуджує / відмовляє у присудженні

Кравчук Мариса Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) здобувача у давальному відмінку)

ступінь / ступеня доктора філософії з галузі знань 09 Біологія
(галузь знань)

за спеціальністю 091-Біологія
(код і найменування спеціальності відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти)

Голова спеціалізованої
вченої ради

Мельничук С.Д.

Рецензент

Коваленко І.М.

Рецензент

Клименко Г.О.

Опонент

Смоляр Н.О.

Опонент

Попович С.Ю.